

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Imex Group s.r.o.**, IČO: 258 29 050, se sídlem Milíčova 1343/16, Ostrava, zast. JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem, se sídlem Bubeníčkova 42, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, se sídlem Na Františku 32, Praha 1, proti rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 12. 7. 2019, č. j. MPO 54089/2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 10. 2021, č. j. 15 A 129/2019 – 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalovaný shora označeným rozhodnutím zamítl rozklad žalobce a potvrdil usnesení Ministerstva průmyslu a obchodu, licenční správy (dále jen „Licenční správa“ či „správní orgán I. stupně“) ze dne 30. 4. 2019, č. j. MPO 48312/2005 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo podle § 66 odst. 1 písm. g) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, zastaveno správní řízení o žádosti žalobce ze dne 12. 10. 2005 o udělení licence k vývozu vojenského materiálu do Bulharska, neboť se žádost stala zjevně bezpředmětnou.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. V jeho odůvodnění totiž absentují nejen úvahy, jimiž se správní orgány řídily při hodnocení podkladů rozhodnutí a při výkladu relevantních právních předpisů, ale též náležité vypořádání s ustálenou soudní judikaturou.

Ministerstvo zahraničních věcí (dále též „MZV“) aplikovalo výklad zahraničně politických zájmů ČR odlišně než v jiných skutkově podobných případech. Nepřípustným způsobem tak zavedlo do českého právního řádu precedenční systém nepřezkoumatelného neurčitého pojmu „zahraničně-politické zájmy ČR“. Ministerstvo navíc nezákonným utajením podkladů, na jejichž základě bylo napadené rozhodnutí vydáno, krátilo práva žalobce na účast v řízení.

[3] Žalobce dobu platnosti požadované licence navrhl v žádosti v roce 2005. V době, kdy žalovaný po rozhodnutí soudu opět v řízení konal v postavení odvolacího stupně, již byla předmětná lhůta prošlá. Na tuto skutečnost je nutno po roce 2006 nahlížet nikoliv jako na to, že žádost obsahuje již uplynulou lhůtu, ale jako na stav, kdy žádost o vydání licence neobsahuje žádnou lhůtu navrhované platnosti licence. Za situace, kdy soud v roce 2019 obnovil opět řízení o rozkladu zahájené v roce 2005, bylo zřejmé, že v roce 2019 již původní žádost neobsahovala žádný relevantně proveditelný termín platnosti licence a bylo povinností žalovaného vyzvat žalobce k odstranění tohoto nedostatku a k návrhu nového termínu platnosti licence. Navrhovaná doba platnosti licence je zákonem stanovená náležitost žádosti, kdy absence této náležitosti činí žádost neúplnou a zakládá povinnost postupu správního orgánu dle § 45 odst. 2 správního řádu. Pokud se v průběhu správního řízení původně navrhovaná doba platnosti licence ukáže jako neproveditelná, není stanovení nové doby platnosti požadované licence dispozicí s žádostí, jak se mylně domnívá žalovaný. Správními orgány tvrzený důvod pro zastavení řízení spočívá v odstranitelné vadě žádosti, kterou účastník podáním ze dne 30. 5. 2019 v průběhu řízení odstranil tak, že původní žádost doplnil, přičemž u licence navrhnul stanovit termín platnosti do posledního dne roku následujícího po roce, v němž rozhodnutí o vydání licence nabude právní moci. Odvolací a nalézací řízení tvoří jeden funkční celek, kdy vady žádosti jsou odstranitelné po celou dobu řízení. Tvrzení opaku by připustilo situaci, kdy by správnímu orgánu postačilo pozdržet vydání rozhodnutí o opravném prostředku do doby, než by uplynula doba uvedená v žádosti, a pak by postačovalo řízení zastavit z důvodu, že se v mezidobí žádost stala bezpředmětnou.

[4] Napadené rozhodnutí je překvapivé, neboť správní orgány zastavily řízení pro bezpředmětnost z důvodu skutečnosti, která nastala v běhu času bez zavinění žalobce a která nezpůsobila bezpředmětnost žádosti, ale jen její vadu spočívající v absenci proveditelné doby platnosti požadované licence v okamžiku rozhodování. Překvapivost postupu žalovaného spočívá především v tom, že stejná situace nastala opakovaně vždy poté, kdy soudy v dané věci opakovaně rušily rozhodnutí žalovaného o rozkladu. Správní soudy však v předchozích rozhodnutích neshledaly důvody postupu, který nyní vedl k zastavení řízení žalovaným. Skutečným důvodem pro zastavení řízení byla snaha správních orgánů vyhnout se odstranění vad řízení, kdy se žalovaný obával střetu s MZV, od kterého se dosud nikdy nepodařilo získat podklady, na základě kterých svá závazná stanoviska vydával. Proto žalovaný hledal důvody, jak se meritornímu rozhodnutí vyhnout a řízení zastavit. Správní orgán měl vyzvat žalobce k aktualizaci žádosti spočívající ve stanovení nové navrhované doby platnosti požadované licence a současně jej poučit o postupu dle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu v případě, pokud danou vadu neodstraní. Není pravdou, že důvod pro vydání žádosti odpadl, neboť žalobce má i nadále zájem o vydání licence a na své žádosti trvá. Důvody, proč žalovaný odmítá rozhodnutí soudu

pokračování

respektovat, je nutno hledat v jeho obavě z náhrady škody z nezákonného výkonu veřejné moci.

[5] Městský soud v Praze nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl. Dospěl k závěru, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je dostatečné. Žalovaný, stejně jako před ním Licenční správa, zcela srozumitelně a s odkazem na relevantní zákonná ustanovení, o která své rozhodnutí opřel, předeštl konkrétní důvod, který vedl k zastavení řízení o žádosti žalobce o udělení licence. Námitkami žalobce se žalovaný v napadeném rozhodnutí zevrubně zabýval a vyložil důvody, pro které shledal žalobcem předložené právní posouzení situace chybným, přičemž své úvahy opřel o konkrétní ustanovení správního řádu. Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 14. 3. 2019, č. j. 8 A 127/2015 - 60, se zabýval procesní situací žalobce a uvedl, že Licenční správa bude muset s ohledem na to, že žalobcem navržená doba platnosti licence dávno uplynula, předmětnou žádost vyhodnotit jako žádost zjevně bezpředmětnou ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Žalobní tvrzení o snaze žalovaného vyhnout se meritornímu projednání věci jsou již z tohoto důvodu neopodstatněná, stejně jako tvrzení žalobce o překvapivosti rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. Žalobce i žalovaný znali názor Městského soudu v Praze, jenž byl jednoznačně vyjádřen ve shora citovaném rozsudku. Pokud správní orgán v dalším řízení postupoval v souladu s nastíněným názorem soudu, nemůže to být pro žalobce překvapivé.

[6] Úvaha soudu předeštlá v rozsudku sp. zn. 8 A 127/2015 je i nadále validní a je v souladu s judikatorním výkladem pojmu „bezpředmětnost žádosti“ zastávaným správními soudy. Žádost žalobce o udělení vývozní licence s dobou platnosti do 28. 2. 2006 zcela nepochybně pozbyla v roce 2019 smyslu, neboť práva plynoucí z rozhodnutí, kterým by bylo takové žádosti vyhověno, by žalobce logicky nemohl konzumovat. Vydáním takového rozhodnutí by se tedy na právním postavení žalobce zhořla nic nezměnilo, nehledě k tomu, že i samotné vydání rozhodnutí, kterým by žalovaný v roce 2019 udělil žalobci licenci k vývozu vojenského materiálu do Bulharska platnou do 28. 2. 2006, by postrádalo jakýkoliv smysl. Veškeré tyto skutečnosti plně prokazují opodstatněnost závěru žalovaného o zjevné bezpředmětnosti žádosti. Tvrzení žalobce, že v důsledku uplynutí doby, pro kterou bylo původně vydání licence žádáno, je třeba na žádost hledět jako na vadnou, protože postrádá navrhovanou dobu platnosti licence, nemá oporu v zákoně ani v logickém uvažování. Je zřejmé, že původně bylo vůlí žalobce získat licenci pro konkrétní transakci, která měla proběhnout v určitém časovém úseku. Podaná žádost obsahovala obligatorní náležitost, kterou je navrhovaná doba platnosti licence. Jinou otázkou je, zda žalobcem navržená doba platnosti licence byla v důsledku plynutí času stále aktuální. Na vymezení termínu platnosti licence nelze nahlížet izolovaně jen jako na povinnou náležitost žádosti, ale je nutné ji vnímat též jako součást vymezení předmětu žádosti. Náležitosti žádosti totiž ve svém souhrnu definují a určují předmět řízení, o němž má správní orgán rozhodnout.

[7] Žalobce si byl vědom časové limitace, pro kterou žádá o udělení licence k vývozu vojenského materiálu a bylo mu také známo, že o změnu termínu platnosti licence je třeba Licenční správu požádat. Dispozice s termínem platnosti licence byla výlučně na žalobci; nebylo povinností Licenční správy, a už vůbec ne žalovaného v řízení o rozkladu, vyzývat

žalobce k úpravě požadované doby platnosti licence. Žalobce, přestože z rozsudku č. j. 8 A 127/2015 - 60 seznal názor soudu o zjevné bezpředmětnosti jeho stávající žádosti, do vydání rozhodnutí Licenční správy o změnu doby platnosti licence nepožádal. Pokus žalobce zhojit svou procesní situaci tím, že podáním ze dne 30. 5. 2019 určil nový termín, pro který žádá o udělení licence, již nemohl být úspěšný, neboť pro povolení změny obsahu žádosti nebyly splněny podmínky zakotvené v § 41 odst. 8 správního řádu. K věcnému posouzení obsahu závazného stanoviska MZV nebyl v posuzované věci s ohledem na vydání procesního rozhodnutí o zastavení řízení důvod. Bude-li mít žalobce zájem o udělení licence k vývozu stejného vojenského materiálu do Bulharska, může si požádat o udělení licence k transferu vojenského materiálu uvnitř EU ve smyslu § 22a a násl. zákona č. 38/1994 Sb., v jeho znění účinném od 30. 6. 2012. Není zřejmé, z jakého důvodu žalobce nepodal žádost novou, pokud je pro něj za stávající situace a s ohledem na novou právní úpravu objektivně jednodušší takovou licenci získat. Žalobce nepředložil žádná tvrzení ani relevantní důkazy k tomu, že by žalovaný nebo Licenční správa v řízení o žádosti účelově protahovali správní řízení s úmyslem řízení následně zastavit, aby se tak vyhnuli vydání meritorního rozhodnutí. Absenci takového úmyslu na straně žalovaného ostatně prokazují jeho předchozí meritorní rozhodnutí. Rozhodnutí Licenční správy ani napadené rozhodnutí nebrání žalobci v uplatnění nároku na náhradu škody. Pro tyto účely jsou plně dostačující rozsudky Městského soudu ze dne 28. 6. 2011, č. j. 6 A 274/2010 - 161, a ze dne 14. 3. 2019, č. j. 8 A 127/2015 - 60, jimiž byla předchozí rozhodnutí žalovaného zrušena.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[8] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Nesouhlasil se závěry městského soudu a správních orgánů ohledně posouzení bezpředmětnosti žádosti a zastavení řízení dle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Žádost stěžovatele o udělení licence neměla v době napadeného rozhodnutí veškeré zákonem požadované náležitosti, přičemž tento stav se pokusil stěžovatel odstranit podáním z 30. 5. 2020 [správně 30. 5. 2019, pozn. NSS], jímž se domáhal změny data platnosti licence. Stěžovateli však bylo upřeno právo vadu žádosti spočívající v uvedení neaktuální doby platnosti licence odstranit s odkazem na § 45 odst. 2 správního řádu. Je nemyslitelné, aby odstranitelná vada zakládala důvod k zastavení řízení ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, přičemž správní orgány překročily meze uvážení při posuzování důvodů zastavení správního řízení. Porušily též zásadu zákonnosti, v podstatě rozhodovaly volnou úvahou nezávislou na hmotném právu. Totožnými vadami zatížil svůj rozsudek i městský soud, když vadné rozhodnutí potvrdil. Stěžovatel v této souvislosti odkázal na rozsudek NSS ze dne 14. 10. 2010, č. j. 5 As 62/2009 - 68, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2009, č. j. 10 Ca 15/2009 - 49, ze kterých mělo vyplývat, že limitem aplikace § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu je fakt, že případným vydáním rozhodnutí nedojde k žádné změně v právním postavení stěžovatele. Zastavením řízení však došlo ke změně právního postavení stěžovatele, neboť žádost nelze bez dalšího opakovat. Navíc se oslabilo též právní postavení stěžovatele v otázce uplatňování nároku na náhradu škody. Z důvodu zastavení řízení se totiž přesunul titul pro náhradu škody z nezákonného rozhodnutí do roviny nesprávného úředního postupu.

pokračování

[9] Dle logiky městského soudu by byl prakticky zcela vyloučen soudní přezkum všude tam, kdy by původní žádost o vydání rozhodnutí obsahovala stanovenou dobu platnosti tohoto rozhodnutí, která by v době rozhodování soudu již marně uplynula. Ze strany žalovaných by stačilo řízení protahovat či spoléhat na délku soudního řízení a pak v případě neúspěchu řízení prostě zastavit. Není zřejmé, proč nemůže žadatel v odvolacím řízení disponovat s obsahem žádosti a nemůže měnit původně navrhovanou dobu platnosti rozhodnutí. Správní orgán je povinen po zrušení svého rozhodnutí soudem zabývat se úplností podané žádosti a žadatele vyzývat k odstranění vad spočívajících například v neaktuálních časových údajích. Důvod pro zastavení řízení v posuzované věci byl pouze zástupný, hlavním cílem byla snaha správních orgánů vyhnout se meritornímu rozhodnutí ve věci. Správní orgány totiž nejsou schopny zajistit, aby MZV svá nesouhlasná stanoviska řádně a v souladu s judikaturou odůvodňovalo. Důvodem překvapivého závěru napadeného rozsudku byla obava z toho, že by bylo nutno i napotřetí napadené rozhodnutí zrušit ze stejných důvodů, z jakých byla rušena předchozí rozhodnutí. Soud dal přednost polovičatému řešení nabídnutému žalovaným a se zastavením řízení souhlasil, než aby napotřetí napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil s pokynem ve věci meritorně rozhodnout. Soud tak rezignoval na výkon spravedlnosti a akceptoval zastavení řízení z důvodů, které stěžovatel nezavinil, přičemž ztížil právo stěžovatele na náhradu škody ve zmařeném obchodu.

[10] Městský soud dále znemožnil zástupci stěžovatele účastnit se jednání soudu, čímž krátil právo stěžovatele na spravedlivý proces. Právnímu zástupci stěžovatele byla z důvodů souvisejících s pandemií COVID-19 zrušena zahraniční dovolená a tato mu byla přeložena právě do doby konání nařízeného jednání. Ten nebyl schopen zajistit odpovídající substituci, se kterou by klient souhlasil, a požádal o odročení jednání. Soud však této žádosti překvapivě nevyhověl i přesto, že odročení jednání z důvodu plánované dovolené je běžnou praxí. Stěžovatel tak nemohl prostřednictvím svého zástupce v řízení uplatnit svá práva. Nejvyšší správní soud by měl judikatorně stanovit, kdy soudy mohou odmítat žádosti o odročení soudních jednání. Praxe při odročování jednání je totiž roztržitá a nepředvídatelná, což vede k právní nejistotě. Není akceptovatelná situace, kdy pražský soud žádosti o odročení jednání z důvodu dlouhodobě plánované zahraniční dovolené zástupce nevyhoví, a naopak brněnský soud dvakrát odročí jednání z důvodů kolize zástupce zúčastněné osoby nebo nemoci zástupce žalovaného.

[11] Žalovaný se ve vyjádření ztotožnil s napadeným rozsudkem.

III. Posouzení kasační stížnosti

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Ze správního spisu zdejší soud ověřil, že stěžovatel podal u Licenční správy dne 12. 10. 2005 žádost o udělení vývozní licence k vývozu vojenského materiálu (velkorážového střeliva) do Bulharska. V žádosti navrhl dobu platnosti licence do 31. 12. 2005; dne 16. 12. 2005 pak požádal o změnu termínu platnosti licence do 28. 2. 2006. Dne 30. 11. 2005 vydalo Ministerstvo zahraničních věcí negativní stanovisko k vydání požadované vývozní licence. Dne 6. 2. 2006 vydala Licenční správa rozhodnutí, kterým stěžovateli licenci neudělila. Rozklad stěžovatele proti tomuto rozhodnutí byl zamítnut rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 3. 2007. Žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 22. 9. 2009, č. j. 6 Ca 107/2007 - 73. Na základě kasační stížnosti stěžovatele NSS rozsudkem ze dne 15. 12. 2010, č. j. 9 As 60/2010 - 125, rozsudek městského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Městský soud v Praze následně rozsudkem ze dne 29. 6. 2011, č. j. 6 A 274/2010 - 161, zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2007 a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Poté žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 5. 2015 opětovně zamítnul rozklad stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Licenční správy ze dne 6. 2. 2006. Stěžovatel se proti tomuto rozhodnutí opět bránil žalobou, Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 14. 3. 2019, č. j. 8 A 127/2015 - 60, rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2015 a rozhodnutí Licenční správy ze dne 6. 2. 2006 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Městský soud v Praze v tomto rozsudku mimo jiné konstatoval, že vzhledem k časové limitaci doby platnosti požadované licence bude muset Licenční správa vyhodnotit žádost jako zjevně bezpředmětnou a řízení o ní zastavit podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Následně bylo vydáno usnesení Licenční správy ze dne 30. 4. 2019 o zastavení řízení o žádosti, které bylo napadeným rozhodnutím potvrzeno.

[15] Jádrem sporu představuje otázka, zda správní orgány postupovaly správně, pokud žádost stěžovatele o udělení licence dle § 15 zákona o zahraničním obchodu posoudily s ohledem na uplynutí navrhované doby platnosti licence jako bezpředmětnou, a tudíž odůvodňující zastavení řízení ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu.

[16] Podle § 15 odst. 2 písm. g) zákona o zahraničním obchodu v rozhodném znění *žádost o licenci musí obsahovat navrhovanou dobu platnosti licence.*

[17] Podle § 41 odst. 8 správního řádu *požádat o povolení změny obsahu podání účastník může pouze do vydání rozhodnutí (§ 71). Správní orgán může povolit zpětvzetí nebo změnu obsahu podání jen v případě, že podatelé brozí vážná újma; tím není dotčeno ustanovení § 45 odst. 4. Ustanovení odstavců 2 až 4, 6 a 7 platí obdobně (podtržení doplněno).*

[18] Podle § 45 odst. 4 správního řádu *žadatel může zúžit předmět své žádosti nebo vzít žádost zpět; toto právo nelze uplatnit v době od vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně do zahájení odvolacího řízení.*

[19] Podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu *řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže žádost se stala zjevně bezpředmětnou.*

[20] Výklad § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu podal Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 14. 10. 2010, č. j. 5 As 62/2009 - 68, č. 2176/2011 Sb. NSS. V něm

pokračování

se zcela ztotožnil se závěry rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2009, č. j. 10 Ca 15/2009 - 49, v němž (v souvislosti s žádostí o povolení k pobytu rodinného příslušníka občana EU) městský soud konstatoval: „Výraz ‘žádost se stala zjevně bezpředmětnou’ znamená, že toto ustanovení dopadá pouze na případy, kdy v průběhu řízení o žádosti dojde k takové změně skutkových nebo právních okolností, že žádost, která v době jejího podání nebyla bezpředmětná, se bezpředmětnou stane. ‘Bespředmětnost’ je nutno vnímat jako stav, kdy jakýmkoli rozhodnutím o žádosti, ať už kladným nebo záporným, nedojde k žádné změně v právním postavení žalobkyně.“

[21] Ve výše citovaném rozsudku tak Nejvyšší správní soud zaujal restriktivní postoj k důvodu zastavení řízení uvedenému v § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Důvod pro zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu je ve světle tohoto výkladu dán tehdy, pokud v průběhu řízení o žádosti dojde k takové změně okolností, že rozhodnutí správního orgánu o žádosti již nebude mít pro žadatele význam, např. v situaci, kdy žadatel o některé z povolení k pobytu na území ČR posléze získá státní občanství ČR. Obdobně odvolací orgán podle § 90 odst. 4 ve spojení s § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu odvoláním napadené rozhodnutí zruší a řízení zastaví jen tehdy, zjistí-li po té, co mu byl předán spis k rozhodnutí o odvolání, takovou okolnost způsobující zjevnou bezpředmětnost žádosti a nedospěje-li zároveň k závěru, že jiné rozhodnutí o odvolání může mít význam pro náhradu škody nebo pro právní nástupce účastníků (viz též rozsudek NSS ze dne 7. 4. 2011, č. j. 1 As 24/2011 - 79).

[22] Dle právní doktríny je pak bezpředmětnou žádostí taková, která pozbyla svého smyslu a spolu s ní též správní řízení na jejím základě zahájené (viz Hrabák, Jan a kol. Správní řád s výkladovými poznámkami a vybranou judikaturou. Praha: Wolters Kluwer, 2012, komentář k § 66, dostupný v právním informačním systému ASPI), nebo kdy v průběhu řízení nastane důvod, v důsledku kterého nelze o žádosti rozhodnout věcně, tzn. nelze ji ani zamítnout, ani jí vyhovět (Vedral, Josef. *Správní řád: komentář*. Praha: Ivana Hexnerová - Bova Polygon, 2012, s. 593).

[23] V nyní posuzovaném případě se v průběhu času stala žádost stěžovatele zjevně bezpředmětnou. Ani eventuální vyhovění žádosti by stěžovateli nic nepřineslo, nijak by se to nepromítlo v jeho právním postavení. Vskutku již uběhl termín, na který stěžovatel požadoval udělení předmětné licence k vývozu vojenského materiálu (v okamžiku řízení před žalovaným už uběhlo více než 13 let od původně požadované doby trvání licence). I kdyby tedy žalovaný původní žádosti stěžovatele a v ní uvedené době platnosti licence vyhověl, pro stěžovatele by tato skutečnost neměla jakýkoli význam, a to nejen vzhledem k neaktuálnosti tohoto časového údaje, ale též vzhledem ke změně povolovacího režimu pro vývoz vojenského materiálu souvisejícího se vstupem Bulharska do Evropské unie. Jak totiž trefně konstatoval městský soud, pokud měl stěžovatel skutečně nadále zájem o udělení licence k vývozu stejného vojenského materiálu do Bulharska, mohl si požádat o udělení licence k transferu vojenského materiálu uvnitř Evropské unie ve smyslu § 22a a násl. zákona o zahraničním obchodu v jeho znění účinném od 30. 6. 2012.

[24] Na právě vysloveném závěru nemůžou ničeho změnit ani polemika stěžovatele, že neaktuálnost navržené doby platnosti licence představovala odstranitelnou vadu žádosti a žalovaný měl stěžovatele vyzvat dle § 45 odst. 2 správního řádu k jejímu odstranění. Předně nelze přisvědčit stěžovateli, že by žádost stěžovatele o udělení licence neměla v době vydání napadeného rozhodnutí zákonem požadované náležitosti. Náležitosti žádosti stanovené v § 15 zákona o zahraničním obchodu, zejména s ohledem na požadavek uvedení navrhované doby platnosti licence ve smyslu § 15 odst. 2 písm. g) zákona o zahraničním obchodu, stěžovatel svojí žádostí splnil, přičemž na neaktuálnost navržené doby platnosti licence v důsledku běhu času nelze nahlížet jako na absenci navržení doby ze strany stěžovatele, která by skutečně představovala odstranitelnou vadu ve smyslu § 45 odst. 2 s. ř. s. V posuzovaném případě stěžovatel v žádosti specifikoval konkrétní dobu platnosti licence, a požadavkům na obligatorní náležitosti žádosti o udělení licence ve smyslu § 15 odst. 2 zákona o zahraničním obchodu tedy dostál. Nebylo tak povinností žalovaného vyzývat stěžovatele k úpravě tohoto návrhu pouze s ohledem na neaktuálnost původně navržené doby. Dispozice s předmětem žádosti byla čistě v rukou stěžovatele, čehož si byl stěžovatel dobře vědom, jak ukazuje procesní historie celé věci. Jak přiléhavě konstatoval též městský soud, na úplném počátku správního řízení o žádosti v roce 2005 po vydání prvního negativního stanoviska MZV sám stěžovatel zřejmě seznal, že z důvodu přerušení řízení a předpokládaného pozdržení vydání licence nebude možné realizovat vývoz v původně stanoveném termínu (tj. do 31. 12. 2005). O své vlastní vůli proto využil možnosti dispozice s předmětem žádosti a přípisem ze dne 15. 12. 2005 požádal o prodloužení termínu platnosti licence, a to do 28. 2. 2006.

[25] Stěžovateli nic nebránilo požádat o prodloužení termínu platnosti licence i v průběhu dalšího řízení, poté co byla věc vrácena žalovanému rozsudkem Městského soudu v Praze sp. zn. 8 A 127/2015. V závěru tohoto rozsudku přitom městský soud konstatoval, že pokud by Licenční správa měla v dalším řízení opětovně rozhodovat o žádosti stěžovatele časově limitované na dobu platnosti licence do 28. 2. 2006, bude muset s ohledem na to, že stěžovatelem navržená doba platnosti licence dávno uplynula, předmětnou žádost vyhodnotit jako žádost zjevně bezpředmětnou ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Závěr žalovaného ohledně zastavení řízení lze tedy stěží označovat za překvapivý, když se řídil právním názorem soudu, jenž byl stěžovateli dobře znám. Bylo tedy na stěžovateli, pokud jeho zájem o udělení příslušné licence trval i v době, kdy se věc vrátila k projednání Licenční správou, aby požádal o změnu původně stanovené doby platnosti licence. V této souvislosti zdejší soud shodně s městským soudem připomíná své závěry vyslovené v rozsudku ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 165/2018 - 40, dle kterých *„[ž]ádá-li účastník o udělení licence pro určité přesně vymezené časové období, není možno, aby správní orgán nad rámec této žádosti, kterou je vázán, posuzoval skutkové a právní otázky, které se vztahují k jinému časovému období.“* Stěžovatel sice práva disponovat s předmětem řízení využil, avšak opožděně (konkrétně dne 30. 5. 2019), tj. poté, co bylo ve věci vydáno usnesení o zastavení řízení, přičemž ani nepoukazoval na jemu hrozící vážnou újmu v případě, že by jeho žádosti o změnu doby platnosti licence nebylo vyhověno. Podmínky povolení změny obsahu podání dle § 41 odst. 8 správního řádu tudíž nebyly v posuzovaném případě splněny. Není tedy pravdou, že by byl vyloučen soudní přezkum ve všech případech, kdy by původní žádosti o vydání rozhodnutí obsahovala stanovenou dobu platnosti správního rozhodnutí, která by v době rozhodování soudu marně uplynula.

pokračování

Je na žadateli, aby v rámci svého práva disponovat s předmětem řízení [§ 45 odst. 4 správního řádu] požádal o příslušnou změnu žádosti za splnění zákonem stanovených podmínek [§ 41 odst. 8 správního řádu].

[26] Žalovaný nepochybil, pokud řízení ve věci žádosti stěžovatele o udělení licence zastavil dle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Jak bylo nastíněno výše, žalovaný, jakož i městský soud, plně respektovali zákonem stanovené podmínky pro zastavení řízení, nedošlo tedy k porušení zásady zákonnosti ani enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí. Nedůvodná je i argumentace stěžovatele, že mu napadené rozhodnutí a potažmo napadený rozsudek ztížily uplatnění nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád). Kasační soud se zcela ztotožňuje s městským soudem, že rozhodnutí Licenční správy ani napadené rozhodnutí nebrání stěžovateli v uplatnění nároku na náhradu škody. Pro tyto účely jsou plně dostačující výše citované rozsudky městského soudu, jimiž byla předchozí rozhodnutí žalovaného zrušena.

[27] Kasační soud se neztotožnil ani s námitkami stěžovatele ohledně neodročení jednání před městským soudem. Podle § 50 s. ř. s. *z důležitých důvodů může být jednání odročeno. Soud může odročit jednání též tehdy, jestliže to účastníci shodně navrhnou.* Podmínky aplikace právě citovaného ustanovení nebyly v posuzovaném případě naplněny, neboť stěžovatel svoji žádost o odročení jednání nedoložil dostatečnými podklady, jak vyplývá ze soudního spisu. Stěžovatel přípisem ze dne 6. 10. 2021 požádal o odročení jednání, které bylo soudem nařízeno na 14. 10. 2021. Jako důvod žádosti uvedl pouze čerpání dříve uhrazené a sjednané dovolené – lázeňského pobytu - zástupcem stěžovatele; žádný podklad k této žádosti nedoložil. Po zamítnutí této žádosti městským soudem stěžovatel přípisem ze dne 12. 10. 2021 požádal městský soud o přehodnocení zamítnutí žádosti o odročení jednání, přičemž doložil pouze potvrzení rezervace pobytu na původně stanovený termín 3. 7. 2021 – 10. 7. 2021. Ačkoli by čerpání dovolené zástupce stěžovatele mohlo obecně představovat důvod pro odročení jednání ve smyslu § 50 s. ř. s., absence doložení relevantních podkladů ze strany stěžovatele, resp. jeho zástupce, zapříčinila, že v posuzovaném případě městský soud zcela důvodně nevyhověl žádosti o odročení jednání. Jak vyplývá například z rozsudku NSS ze dne 2. 11. 2011, č. j. 6 Ads 110/2011 - 133, „[p]rimárním pro posouzení důležitosti důvodů, které musí vést k odročení jednání, je, zda se neúčast účastníka řízení nebo jeho zástupce opírá o omluvitelné důvody. Neuvede-li žalobce takové důvody, pak nejsou splněny podmínky pro odročení podle § 50 SŘS a projednání a rozhodnutí věci nebrání, že se jej účastník řízení nezúčastnil“ (podtržení doplněno). Stěžovatel (jeho zástupce) však nebyl schopen omluvitelnost tvrzených důvodů pro odročení jednání řádně doložit. Listina, kterou městskému soudu předložil k prokázání svých tvrzení, neobsahovala žádné údaje o novém termínu rezervace pobytu, který se měl krýt s datem nařízeného soudního jednání. Stěžovatel, resp. jeho právní zástupce, nijak nedoložil ani jakékoli snahy najít za sebe adekvátní substituci, přestože tyto marné pokusy najít za sebe náhradu uváděl v podání ze dne 12. 10. 2021. Požadavek stěžovatele na stanovení jasných kritérií pro odročení jednání není proveditelný, neboť soudy musí v zásadě posuzovat žádost o odročení s ohledem na okolnosti jednotlivého případu (samozřejmě v mezích dikce § 50

s. ř. s.). Připomenout lze v této souvislosti například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 12. 2009, sp. zn. 21 Cdo 2839/2008, dle kterého „důležitost důvodu, pro který účastník řízení žádá o odročení jednání, soud posuzuje vždy s přihlédnutím ke všem okolnostem konkrétního případu. I když účastník řízení ve své žádosti uvádí důvod jinak způsobitý vést k závěru o odročení jednání (dalšího jednání), není soud vždy povinen takový důvod akceptovat, a to zejména tehdy, není-li využíván v souladu se smyslem a účelem ustanovení § 101 odst. 3 OSŘ, ale k záměrným procesním obstrukcím, sledujícím především bezdůvodné protahování občanského soudního řízení a zvyšování nákladů s tím spojených (...)“ (podtržení doplněno).

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Uplatněné důvody kasační stížnosti tak nebyly zjištěny a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[29] Současně v souladu s § 120 a § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel v něm neměl úspěch a žalovanému v něm žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2022

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu